

Ocenianie uczniów – nie zapominaj o konieczności współpracy z rodzicami

Jak wiadomo w procedurze oceniania uczniów ważna jest ścisła współpraca nauczycieli z rodzicami. Przejawia się ona m.in. poprzez informowanie rodziców o ocenach i postępach ich dziecka. Sprawdź, na co zwrócić uwagę, by ta współpraca funkcjonowała prawidłowo i by ocenianie uczniów przebiegło zgodnie z przepisami.

Z artykułu dowiesz się m.in.:

- Czy konieczne jest informowanie rodziców o wymogach oceniania
- Jakie są zasady udostępniania prac uczniów
- Jak informować o wynikach testów sprawdzających i diagnostycznych
- Jakie są procedury składania zastrzeżeń do rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych i zachowania

Rodzice muszą wiedzieć, według jakich wymogów odbywa się ocenianie uczniów

W pierwszej kolejności należy upewnić się, czy rodzice zapoznali się z wymogami dotyczącymi nauczania. Jak wiadomo, nauczyciele na początku każdego roku szkolnego mają obowiązek poinformowania uczniów oraz ich rodziców o tym, jak będzie wyglądać ocenianie uczniów, a w szczególności o:

- wymaganiach edukacyjnych niezbędnych do otrzymania przez ucznia poszczególnych śródrocznych i rocznych ocen klasyfikacyjnych z zajęć edukacyjnych, wynikających z realizowanego przez siebie programu nauczania,
- sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów,
- warunkach i trybie otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej, a w szkole policealnej – semestralnej, oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych (art. 44b ust. 8 ustawy o systemie oświaty).

Prace uczniów muszą być udostępniane

Jednym z przejawów współpracy z rodzicami jest obowiązek udostępniania już sprawdzonych i ocenionych prac ucznia. Uczeń lub jego rodzic nie musi zwracać się z wnioskiem udostępnienie pracy. Udostępnianie prac jest jednym z elementów oceniania, które ma na celu m.in.:

- informowanie ucznia o poziomie jego osiągnięć edukacyjnych,
- motywowanie do dalszych postępów w nauce,
- dostarczanie rodzicom informacji o postępach i trudnościach w nauce oraz specjalnych uzdolnieniach.

Ten temat szczegółowo omówiliśmy w artykule Udostępnianie prac pisemnych – uczniom i ich rodzicom (<https://www.portaloswiatowy.pl/ocenianie-uczniow/udostepnianie-prac-pisemnych-uczniom-i-ich-rodzicom-21356.html>)

W jaki sposób udostępnić prace

Przepisy tego nie precyzują. Jednak zgodnie z art. 44e ust. 6 ustawy o systemie oświaty zasady udostępniania prac powinny zostać uregulowane w statucie. Udostępnienie to nie jedynie zapewnienie wglądu. Dyrektor powinien zobligować nauczyciela do przekazywania, a nie jedynie pokazywania prac uczniom i ich rodzicom. Nieprawidłowym jest więc umożliwienie dostępu do prac tylko na terenie szkoły, podczas spotkań z rodzicami oraz tylko do wglądu. Należy wprowadzić taką regulację, by każdy nauczyciel w sytuacji konfliktowej miał możliwość wykazania, że taka praca została uczniowi lub jego rodzicom udostępniona.

Zastosuj

O ustalonych sposobach udostępniania prac należy poinformować uczniów oraz ich rodziców.

Informacja dla rodziców o wynikach testów sprawdzających i diagnostycznych

Przepisy nie wykluczają przeprowadzania przez nauczycieli testów sprawdzających w celu weryfikacji skuteczności zastosowanych metod i form nauczania. Chcąc jednak ocenić taki test stopniem szkolnym, należy sprawdzić zapisy statutu szkoły. Przede wszystkim, czy taka forma sprawdzenia wiedzy i umiejętności jest w nim przewidziana (art. 44b ust. 10 ustawy o systemie oświaty). Nie ma więc przeciwwskazań, aby test sprawdzający się odbył i został oceniony.

Zastosuj

Należy jednak pamiętać, aby informacje o wynikach testu przekazać uczniowi i jego rodzicom. Ocena z testu może mieć wpływ na ocenę roczną, ponieważ służy weryfikacji wiedzy i umiejętności zdobywanej przez uczniów w trakcie nauki. Analogicznie należy postąpić w przypadku testów diagnostycznych.

Ocenianie uczniów – możliwość złożenia zastrzeżeń

Przede wszystkim jednak aktywność uczniów i rodziców przejawia się w możliwości złożenia zastrzeżeń do rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych lub zachowania (art. 44n ust. 1 ustawy o systemie oświaty). Dyrektor musi te zastrzeżenia rozpatrzyć, a jeżeli okażą się prawdziwe – powołać komisję i ustalić ponownie ocenę. Jak przedstawia się procedura rozpoznawania zastrzeżeń? Zobacz poniżej.

Procedura rozpoznawania zastrzeżeń do rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych

Kroki postępowania	Objaśnienie
--------------------	-------------

Zgłoszenie zastrzeżeń

Uczeń lub jego rodzice mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu jej ustalania. Zastrzeżenia mogą być zgłaszane od dnia ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych nie później jednak niż w terminie **2 dni roboczych** od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych (art. 44n ustawy o systemie oświaty).

Weryfikacja zastrzeżeń

Dyrektor sprawdza, czy ocena objęta zastrzeżeniem została ustalona zgodnie z przepisami prawa.

Powołanie komisji

W przypadku stwierdzenia, że ocena z zajęć edukacyjnych została ustalona niezgodnie z przepisami, dyrektor szkoły powołuje komisję. W skład komisji wchodzi:

- 1) dyrektor szkoły albo nauczyciel wyznaczony przez dyrektora szkoły – jako przewodniczący komisji;
- 2) nauczyciel prowadzący dane zajęcia edukacyjne (może on zostać zwolniony z udziału w pracy komisji na własną prośbę lub w innych, szczególnie uzasadnionych przypadkach – wówczas dyrektor szkoły powołuje innego nauczyciela prowadzącego takie same zajęcia edukacyjne, z tym że powołanie nauczyciela zatrudnionego w innej szkole następuje w porozumieniu z dyrektorem tej szkoły) oraz
- 3) nauczyciel prowadzący takie same lub pokrewne zajęcia edukacyjne.

Przeprowadzenie sprawdzianu

Komisja przeprowadza sprawdzian wiadomości i umiejętności ucznia. Sprawdzian przeprowadza się nie później niż w terminie **5 dni od dnia zgłoszenia zastrzeżeń**. Termin sprawdzianu należy uzgodnić się z uczniem i jego rodzicami (prawnymi opiekunami).

Uczeń, który z przyczyn usprawiedliwionych nie przystąpił do sprawdzianu w wyznaczonym terminie, może przystąpić do niego w dodatkowym terminie wyznaczonym przez dyrektora szkoły w uzgodnieniu z uczniem i jego rodzicami.

Ustalenie oceny

Komisja ustala ocenę klasyfikacyjną. Ustalona przez komisję ocena nie może być niższa od ustalonej wcześniej oceny. Ocena jest ostateczna, z wyjątkiem sytuacji, w której uczniowi przysługuje prawo do zdawania egzaminu poprawkowego.

Sporządzenie protokołu

Ze sprawdzianu wiadomości i umiejętności ucznia sporządza się protokół, zawierający w szczególności:

- nazwę zajęć edukacyjnych, z których był przeprowadzony sprawdzian,
- imiona i nazwiska osób wchodzących w skład komisji,
- termin sprawdzianu wiadomości i umiejętności,
- imię i nazwisko ucznia,
- zadania sprawdzające,
- ustaloną ocenę klasyfikacyjną.

Do protokołu dołącza się odpowiednio pisemne prace ucznia, zwięzłą informację o ustnych odpowiedziach ucznia i zwięzłą informację o wykonaniu przez ucznia zadania praktycznego.

Zapamiętaj

Procedurę związaną z wniesieniem zastrzeżeń do oceny można zastosować w przypadku rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych, uzyskanej w wyniku egzaminu poprawkowego. Jednak wówczas termin zgłoszenia zastrzeżeń wynosi 5 dni od dnia przeprowadzenia egzaminu poprawkowego. W tym przypadku ocena ustalona przez komisję jest ostateczna. W sytuacji podwyższenia oceny nauczyciel dokonuje jej zmiany w dokumentacji szkolnej zgodnie z obowiązującymi procedurami.

Procedura rozpoznawania zastrzeżeń do rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania	
Kroki postępowania	Objaśnienie
Zgłoszenie zastrzeżeń	<p>Uczeń lub jego rodzice mają prawo zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu jej ustalania. Zastrzeżenia mogą być zgłaszane od dnia ustalenia rocznej oceny klasyfikacyjnej zachowania, nie później jednak niż w terminie 2 dni roboczych od dnia zakończenia rocznych zajęć dydaktyczno-wychowawczych.</p>
Weryfikacja zastrzeżeń	<p>Dyrektor sprawdza, czy ocena objęta zastrzeżeniem została ustalona zgodnie z przepisami prawa.</p>
Powołanie komisji	<p>W przypadku stwierdzenia, że roczna ocena klasyfikacyjna zachowania została ustalona niezgodnie z przepisami, dyrektor szkoły powołuje komisję. W skład komisji wchodzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • dyrektor szkoły albo nauczyciel wyznaczony przez dyrektora szkoły – jako przewodniczący komisji, • wychowawca oddziału, • wskazany przez dyrektora szkoły nauczyciel prowadzący zajęcia edukacyjne w danym oddziale, • pedagog, jeżeli jest zatrudniony w szkole, • psycholog, jeżeli jest zatrudniony w szkole, • przedstawiciel samorządu uczniowskiego oraz • przedstawiciel rady rodziców.
Ustalenie oceny	<p>Komisja ustala roczną ocenę klasyfikacyjną zachowania w drodze głosowania zwykłą większością głosów. W przypadku równej liczby głosów decyduje głos przewodniczącego komisji.</p>
Sporządzenie protokołu	<p>Z posiedzenia komisji sporządza się protokół, zawierający w szczególności:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) imiona i nazwiska osób wchodzących w skład komisji, 2) termin posiedzenia komisji, 3) imię i nazwisko ucznia, 4) wynik głosowania, 5) ustaloną ocenę klasyfikacyjną zachowania wraz z uzasadnieniem.

Podstawa prawna

- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2022 r. poz. 2230 ze zm.) – art. 44b, ([/finanse-i-rachunkowosc/ustawa-z-7-wrzesnia-1991-r.-o-systemie-oswiaty-tekst-jedn.-dz.u.-z-2022-r.-poz.-2230-10023.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_3a_o_0_a_44b_u_0_p_0_l_0_i_0](#)) art. 44e, ([/finanse-i-rachunkowosc/ustawa-z-7-wrzesnia-1991-r.-o-systemie-oswiaty-tekst-jedn.-dz.u.-z-2022-r.-poz.-2230-10023.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_3a_o_0_a_44e_u_0_p_0_l_0_i_0](#)) art. 44n. ([/finanse-i-rachunkowosc/ustawa-z-7-wrzesnia-1991-r.-o-systemie-oswiaty-tekst-jedn.-dz.u.-z-2022-r.-poz.-2230-10023.html#c_0_k_0_t_0_d_0_r_3a_o_0_a_44n_u_0_p_0_l_0_i_0](#))
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2019 r. w sprawie świadectw, dyplomów państwowych i innych druków (Dz.U. z 2019 r. poz. 1700 ze zm.). ([/dokumentacja-szkolna/rozporzadzenie-ministra-edukacji-narodowej-z-dnia-27-sierpnia-2019-r.-w-sprawie-swiadectw-dyplomow-panstwowych-i-innych-drukow-dz.u.-z-2019-r.-poz.-1700-17314.html](#))

Małgorzata Celuch

Powiązane porady i dokumenty